TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. balandžio 14 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Elektroninių ryšių tinklai ir paslaugos — Direktyva 2002/22/EB — 28 straipsnis — Negeografiniai numeriai — Galimybė operatoriaus valstybėje narėje gyvenantiems galutiniams paslaugų gavėjams naudotis paslaugomis naudojant negeografinius numerius — Direktyva 2002/19/EB — 5, 8 ir 13 straipsniai — Nacionalinių reguliavimo institucijų įgaliojimai ir pareigos, susiję su prieiga ir sujungimu — Įpareigojimų nustatymas, keitimas ar panaikinimas — Įpareigojimų nustatymas įmonėms, kontroliuojančioms prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų — Kainų kontrolė — Didelės įtakos rinkoje neturinti įmonė — Direktyva 2002/21/EB — Įmonių ginčų sprendimas — Nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, kuriame nustatomos įmonių bendradarbiavimo sąlygos ir paslaugų tarifų apskaičiavimo tvarka“

Byloje C-397/14

dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas, Lenkija) 2014 m. gegužės 15 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. rugpjūčio 20 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Polkomtel sp. z o.o.

prieš

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,

dalyvaujant

Orange Polska S.A., anksčiau – *Telekomunikacja Polska S.A.*,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro antrosios kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai C. Toader, A. Rosas, A. Prechal ir E. Jarašiūnas (pranešėjas),

generalinis advokatas Y. Bot,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Polkomtel sp. z o.o.*, atstovaujamos *radcowie prawni* M. Bieniek ir E. Barembruch,

* Proceso kalba: lenkų.

— *Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej*, atstovaujamos *radca prawny* S. Szabliński,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

— Europos Komisijos, atstovaujamos J. Hottiaux ir L. Nicolae,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) (OL L 108, p. 51; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 367), 28 straipsnio ir 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) (OL L 108, p. 7; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 323) 5 straipsnio 1 dalies ir 8 straipsnio 3 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Polkomtel sp. z o.o.* (toliau – *Polkomtel*) ir *Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej* (Elektroninių ryšių tarnybos pirmininkas, toliau – UKE pirmininkas) ginčą (byloje taip pat dalyvauja *Orange Polska S.A.*, anksčiau – *Telekomunikacja Polska S.A.*, toliau – *Orange Polska*) dėl UKE pirmininko sprendimo, priimto nagrinėjant šių įmonių ginčą dėl bendradarbiavimo sąlygų ir prieigos prie negeografinių numerių paslaugų tarifų apskaičiavimo tvarkos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Naujoji elektroninių ryšių paslaugų reguliavimo sistema

3 Naująją elektroninių ryšių paslaugų reguliavimo sistemą sudaro 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) (OL L 108, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 349, toliau – Pagrindų direktyva) ir kitos su ja susijusios specialiosios direktyvos, t. y. 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva) (OL L 108, p. 21; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 337), Prieigos direktyva, Universaliųjų paslaugų direktyva ir 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/66/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (OL L 24, 1998, p. 1).

– Pagrindų direktyva

4 Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje apibrėžiami bendrieji tikslai ir reguliavimo principai, kurių laikymąsi turi užtikrinti nacionalinės reguliavimo institucijos (toliau – NRI). Šio straipsnio 3 ir 4 dalys suformuluotos taip:

„3. [NRI] prisideda prie vidaus rinkos plėtros, *inter alia*:

<...>

b) skatindamos sukurti ir plėtoti transeuropinius tinklus ir visos Europos paslaugų sąveiką bei ryšį tarp galutinių paslaugos gavėjų;

<...>

4. [NRI] rūpinasi Europos Sąjungos piliečių interesais, *inter alia*:

<...>

b) užtikrindamos aukšto lygio vartotojų apsaugą jų santykiuose su teikėjais <...>;

<...>“

5 Pagrindų direktyvos 20 straipsnio „Įmonių ginčų sprendimas“ 3 dalyje numatyta:

„Spręsdama ginčą [NRI] priima sprendimus, kuriais siekiama 8 straipsnyje išdėstytų tikslų. Visi įpareigojimai, kuriuos [NRI] nustato įmonei spręsdama ginčą, turi atitikti šios direktyvos ar specifinių [specialiųjų] direktyvų nuostatas.“

– Prieigos direktyva

6 Prieigos direktyvos 1 straipsnyje „Tikslas ir taikymo sritis“ numatyta:

„1. Pagal [Pagrindų direktyvą] ši direktyva derina būdus, kuriais valstybės narės reguliuoja elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimą ir prieigą prie jų. Tikslas – pagal vidaus rinkos principus nustatyti tinklų ir paslaugų teikėjų tarpusavio santykių reguliavimo sistemą, kuri sukurtų subalansuotą konkurenciją, elektroninių ryšių paslaugų sąveiką ir teiktų vartotojams naudą.

2. Ši direktyva nustato operatorių ir įmonių, norinčių susijungti ar gauti prieigą prie jų tinklų ir susijusių priemonių, teises ir pareigas. Ji nustato [NRI] užduotis, susijusias su prieiga ir sujungimu <...>“

7 Šios direktyvos 5 straipsnyje „[NRI] galios ir pareigos, susijusios su prieiga ir sujungimu“ nustatyta:

„1. [NRI], siekdamos [Pagrindų direktyvos] 8 straipsnyje išdėstytų tikslų, skatina ir atitinkamais atvejais užtikrina pagal šios direktyvos nuostatas pakankamą prieigą ir sujungimą bei paslaugų sąveiką, vykdydamos savo pareigas taip, kad būtų skatinamas veiklos efektyvumas, subalansuota konkurencija ir kuo didesnė nauda galutiniams paslaugų gavėjams.

Svarbiausia, nepažeisdamos priemonių, kurios pagal 8 straipsnį gali būti taikomos įmonėms, turinčioms didelę įtaką rinkoje, [NRI] turi galėti taikyti:

a) tokiu mastu, koks būtinas užtikrinti ryšį tarp galutinių paslaugų gavėjų, įpareigojimus įmonėms, kurios kontroliuoja prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų, įskaitant pateisinamais atvejais įpareigojimą sujungti savo tinklus, jei tai dar nepadaryta;

<...>

3. Sąlygos ir įpareigojimai, nustatomi pagal 1 ir 2 dalis, turi būti objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir nediskriminaciniai; jie turi būti įgyvendinami [Pagrindų direktyvos] 6 ir 7 straipsniuose nustatyta tvarka.

4. Kalbant apie prieigą ir sujungimą, valstybės narės užtikrina, kad [NRI] pateisinamais atvejais, siekdama užtikrinti [Pagrindų direktyvos] 8 straipsnio politikos tikslus, būtų įgaliota įsikišti savo iniciatyva arba, nesant susitarimo tarp įmonių, vienos iš dalyvaujančių šalių prašymu laikydamasi šios direktyvos nuostatų ir [Pagrindų direktyvos] 6, 7, 20 ir 21 straipsniuose nustatytos tvarkos.“

8 Prieigos direktyvos 8 straipsnyje „Įpareigojimų nustatymas, keitimas ar panaikinimas“ nustatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad [NRI] turėtų įgaliojimus nustatyti 9–13 straipsniuose nurodytus įpareigojimus.

2. Kai, atlikus rinkos analizę pagal [Pagrindų direktyvos] 16 straipsnį, nustatoma, kad operatorius turi didelę įtaką tam tikroje rinkoje, [NRI] atitinkamai skiria šios direktyvos 9–13 straipsniuose nurodytus įpareigojimus.

3. Nepažeisdamos:

— <...>

— [Pagrindų direktyvos] 12 ir 13 straipsnių nuostatų, [Leidimų direktyvos] priedo B dalies 7 sąlygos, taikomos pagal tos direktyvos 6 straipsnio 1 dalį, [Universaliųjų paslaugų direktyvos] 27, 28 ir 30 straipsnių <...> atitinkamų nuostatų, kur nurodyti įpareigojimai įmonėms, neturinčioms didelės įtakos rinkoje <...>

<...>

[NRI] neskiria 9–13 straipsniuose minėtų įpareigojimų operatoriams, kurie nėra nurodyti pagal šio straipsnio 2 dalį.

<...>

4. Pagal šį straipsnį nustatyti įpareigojimai turi būti pagrįsti nustatytos problemos pobūdžiu, turi būti proporcingi ir pateisinami atsižvelgiant į [Pagrindų direktyvos] 8 straipsnyje nustatytus tikslus. Tokius įpareigojimus galima skirti tik po įvykusių pagal tos direktyvos 6 ir 7 straipsnius konsultacijų.

<...>“

9 Prieigos direktyvos 13 straipsnio „Kainų kontrolės [kontrolė] ir sąnaudų apskaitos įpareigojimas [įpareigojimai]“ 1 dalis suformuluota taip:

„[NRI] pagal 8 straipsnio nuostatas gali nustatyti įpareigojimus, susijusius su sąnaudų padengimu ir kainų kontrole, įskaitant reikalavimus, kad kainos būtų pagrįstos sąnaudomis, ir reikalavimus dėl sąnaudų apskaitos sistemų, reikalavimus, susijusius su konkrečiu sujungimo ir (arba) prieigos tipu, kai rinkos analizė rodo, kad veiksmingos konkurencijos nebuvimas reiškia, jog atitinkamas operatorius gali išlaikyti pernelyg dideles kainas ar taikyti kainų spaudimą, tuo darant žalą galutiniams paslaugų gavėjams. <...>“

– Universaliųjų paslaugų direktyva

10 Universaliųjų paslaugų direktyvos 38 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Galutinių paslaugų gavėjų prieiga prie visų numeracijos išteklių [Sąjungoje] – bendrajai rinkai gyvybingai svarbi prielaida. Čia turėtų įeiti nemokamas telefonas, padidintas mokestis ir kiti negeografiniai numeriai, išskyrus tuos atvejus, kai abonentas, kuriam skambinama, dėl komercinių priežasčių savo noru yra apribojęs prieigą iš tam tikrų geografinių vietovių. <...>“

11 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Taikymo sritis ir tikslai“, be kita ko, numatyta, kad jos tikslas – „visoje [Sąjungoje] užtikrinti geros kokybės viešai prieinamas paslaugas veiksmingos konkurencijos ir laisvo pasirinkimo sąlygomis ir reglamentuoti tokius atvejus, kai rinka nepakankamai tenkina galutinių paslaugų gavėjų poreikius“.

12 Minėtos direktyvos 2 straipsnio antros pastraipos f punkte pateikta tokia apibrėžtis:

„„negeografiniai numeriai” – nacionalinio numeracijos plano numeris, kuris nėra geografinis numeris. Tai, *inter alia*, gali būti mobiliojo, nemokamo telefono ir telefono su papildomu mokesčiu numeriai.“

13 Tos pačios direktyvos 28 straipsnyje „Negeografiniai numeriai“ numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad galutiniai paslaugų gavėjai iš kitų valstybių narių galėtų pasiekti negeografinius numerius savo teritorijoje, kur tai techniškai ir ekonomiškai įmanoma, išskyrus atvejus, kai asmuo, kuriam skambinama, dėl komercinių priežasčių yra apribojęs prieigą skambinantiesiems, esantiems tam tikrose geografinėse teritorijose.“

Direktyva 2009/136/EB

14 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/136/EB, iš dalies keičiančios Direktyvą 2002/22, Direktyvą 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje ir Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo (OL L 337, p. 11), 1 straipsnio „[Universaliųjų paslaugų direktyvos] pakeitimai“ 19 punkte numatyta:

„28 straipsnis pakeičiamas taip:

„28 straipsnis

Galimybė naudotis numeriais ir paslaugomis

1. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamos nacionalinės institucijos, kiek tai techniniu ir ekonominiu požiūriu įmanoma, išskyrus atvejus, kai abonentas, kuriam skambina, dėl komercinių priežasčių yra apribojęs skambučius iš tam tikrų geografinių vietovių, imtųsi visų būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad galutiniai paslaugų gavėjai:

a) galėtų užsisakyti ir naudotis paslaugomis skambinant [užsisakyti paslaugas ir naudotis jomis skambindami] negeografiniais numeriais [Sąjungoje]; <...>

<...>““

15 Remiantis Direktyvos 2009/136 4 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, valstybės narės turėjo ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 25 d. priimti ir paskelbti įstatymus ir kitus teisės ir administracinius aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos.

Lenkijos teisė

16 Tuo metu, kai buvo priimtas 2009 m. gegužės 6 d. UKE pirmininko sprendimas, galiojusios redakcijos 2004 m. liepos 16 d. Telekomunikacijų įstatymo (*ustawa Prawo telekomunikacyjne*, *Dz. U.*, Nr. 171, poz. 1800, toliau – Telekomunikacijų įstatymas) 27 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Jei derybos nepradedamos, prieigą privalantis suteikti subjektas jos nesuteikia arba per 1 dalyje numatytą terminą sutartis nesudaroma, kiekviena iš šalių gali UKE pirmininko prašyti priimti sprendimą, kuriame būtų išspręsti ginčijami klausimai arba apibrėžtos bendradarbiavimo sąlygos.“

17 Telekomunikacijų įstatymo 28 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„UKE pirmininkas priima sprendimą dėl prieigos suteikimo per 90 dienų nuo 27 straipsnio 2 dalyje nurodyto prašymo pateikimo, atsižvelgdamas į šiuos kriterijus:

1) telekomunikacijų tinklo naudotojų interesą;

2) telekomunikacijų įmonėms nustatytas pareigas;

3) šiuolaikinių telekomunikacijų paslaugų plėtrą;

4) klausimų, dėl kurių kilo ginčas, pobūdį ir galimybę realiai įgyvendinti tiek derybose dalyvaujančių telekomunikacijų įmonių siūlomus su prieigos prie telekomunikacijų techniniais ir ekonominiais aspektais susijusius sprendimus, tiek sprendimus, kurie gali būti alternatyva;

5) būtinumą užtikrinti:
   a) tinklo vientisumą ir paslaugų sąveiką,
   b) nediskriminacines prieigos prie telekomunikacijų sąlygas,
   c) konkurencinės telekomunikacijų paslaugų rinkos vystymąsi;

6) telekomunikacijų įmonių, kurių tinklai sujungti, įtaką rinkoje;

<...>“

18 Šio įstatymo 79 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Viešųjų telefono ryšio tinklų operatorius tais atvejais, kai tai techniškai ir ekonomiškai įmanoma, užtikrina galutiniams jo tinklo paslaugų naudotojams ir galutiniams kitų valstybių narių naudotojams galimybę pasiekti negeografinius numerius Lenkijos teritorijoje, išskyrus tuos atvejus, kai abonentas, kuriam skambinama, apribojo skambučius iš galutinių paslaugų naudotojų, esančių tam tikrose geografinėse teritorijose.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

19 *Polkomtel* ir *Orange Polska* savo abonentams teikia viešai prieinamus elektroninių ryšių tinklus ir elektroninių ryšių paslaugas. Kadangi *Polkomtel* ir *Orange Polska* nepavyko susitarti dėl bendradarbiavimo sąlygų nustatymo ir *Polkomtel* tinklo naudotojų prieigos prie išmaniojo tinklo paslaugų, teikiamų per *Orange Polska* tinklą naudojant negeografinius numerius, tarifų apskaičiavimo tvarkos, UKE pirmininkui buvo pateiktas prašymas išspręsti ginčą.

20 2009 m. gegužės 6 d. sprendimu UKE pirmininkas išsprendė šį ginčą, be kita ko, nustatydamas įmonei *Polkomtel* pareigą savo abonentams užtikrinti prieigą prie paslaugų, teikiamų *Orange Polska* tinkle naudojant negeografinius numerius, už pastarosios įmonės mokamą atlygį.

21 Tame sprendime UKE pirmininkas taip pat nustatė šios tokių įmonių teikiamos prieigos tarifų apskaičiavimo tvarką. Manydamas, kad skambučiui inicijuoti iš *Polkomtel* tinklo reikia tokių pačių tinklo resursų, kokių reikia skambučiui tame tinkle užbaigti, jis, be kita ko, nustatė mokestį už šį skambučio inicijavimą į *Orange Polska* tinklą; šio mokesčio dydis nustatomas atsižvelgiant į mokesčio, taikomo užbaigiant skambutį *Polkomtel* tinkle, tarifą.

22 *Polkomtel* užginčijo 2009 m. gegužės 6 d. UKE pirmininko sprendimą *Sąd Okręgowy* (Apygardos teismas). 2012 m. kovo 15 d. sprendimu tas teismas atmetė prašymą panaikinti minėtą UKE pirmininko sprendimą. *Polkomtel* apeliacine tvarka apskundė *Sąd Okręgowy* (Apygardos teismas) sprendimą *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšuvos apeliacinis teismas); pastarasis teismas 2013 m. sausio 25 d. sprendimu atmetė apeliacinį skundą. Tuomet dėl pastarojo sprendimo *Polkomtel* padavė kasacinį skundą *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas).

23 *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) visų pirma kyla klausimas dėl Sąjungos teisės taikymo srities laiko ir dalyko atžvilgiu pagrindinėje byloje. Jis pažymi, kad, viena vertus, 2009 m. gegužės 6 d. UKE pirmininko sprendimas buvo priimtas prieš pakeičiant Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį Direktyva 2009/136, taigi, prieš pasibaigiant pastarosios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminui. Kita vertus, pirminėje Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnio redakcijoje valstybėms narėms buvo pavesta užtikrinti, kad galutiniai paslaugų gavėjai iš kitų valstybių narių galėtų pasiekti negeografinius numerius savo teritorijoje. Savo ruožtu pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinuose teisės aktuose buvo numatyta pareiga užtikrinti, kad visi galutiniai paslaugų gavėjai galėtų pasiekti negeografinius numerius Lenkijos teritorijoje. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar šiais teisės aktais galėjo būti nustatyta platesnė pareiga nei numatytoji minėtame straipsnyje.

24 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar NRI turi teisę pagal Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalį nustatyti operatoriams įpareigojimus, kuriais siekiama įgyvendinti Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį. Šiuo klausimu jam kyla abejonių visų pirma dėl pareigos atsižvelgti į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 16 straipsnyje įtvirtintą laisvę užsiimti verslu ir galimą šios laisvės ir Chartijos 38 straipsnyje nurodyto vartotojų apsaugos principo koliziją nagrinėjamu atveju.

25 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar tokiomis kaip pagrindinės bylos aplinkybėmis NRI, remdamasi Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalimi, siejama su šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalimi ir Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsniu, turi teisę nustatyti operatorių taikomų tarifų apskaičiavimo tvarką. Jis mano, kad kyla klausimas, kokios yra NRI įsikišimo ribos, kiek tai susiję su kainų nustatymu sprendžiant įmonių, neturinčių didelės įtakos rinkoje, ginčą. Jam taip pat kyla klausimas dėl tokio įsikišimo atitikties Chartijos 16 straipsnyje įtvirtintai laisvei užsiimti verslu ir dėl to, ar toks įsikišimas gali būti pateisintas tikslu užtikrinti vartotojų apsaugą, garantuojamą pagal Chartijos 38 straipsnį.

26 Šiomis aplinkybėmis *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Universaliųjų paslaugų direktyvos] pirminės redakcijos 28 straipsnį reikia aiškinti taip, kad galimybę pasiekti negeografinius numerius reikia užtikrinti ne vien galutiniams paslaugų gavėjams iš kitų valstybių narių, bet ir galutiniams paslaugų gavėjams iš atitinkamo viešojo ryšio tinklo operatoriaus valstybės narės taip, kad, [NRI] vertinant šio įpareigojimo įgyvendinimą, būtų taikomi reikalavimai, kylantys iš Sąjungos teisės veiksmingumo principo ir Sąjungos teisę atitinkančio nacionalinės teisės aiškinimo principo?

2. Jeigu atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, ar [Universaliųjų paslaugų direktyvos] 28 straipsnį, siejamą su [Chartijos] 16 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad, siekiant įgyvendinti įpareigojimą, apie kurį kalbama minėtame 28 straipsnyje, galima pasinaudoti tvarka, numatyta [Prieigos direktyvos] 5 straipsnio 1 dalyje?

3. Ar [Prieigos direktyvos] 8 straipsnio 3 dalį, siejamą su [Universaliųjų paslaugų direktyvos] 28 straipsniu ir [Chartijos] 16 straipsniu, arba [Prieigos direktyvos] 8 straipsnio 3 dalį, siejamą su [Prieigos direktyvos] 5 straipsnio 1 dalimi ir [Chartijos] 16 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad, siekiant užtikrinti nacionalinio viešojo ryšio tinklo operatoriaus galutinių paslaugų gavėjų galimybę gauti paslaugas, kurioms teikti naudojami negeografiniai numeriai ir kurios teikiamos kito nacionalinio operatoriaus tinkle, [NRI] gali apibrėžti operatorių tarpusavio atsiskaitymo principus, taikomus skambučio inicijavimui, nustatydama mokesčius už skambučio užbaigimą vienam iš šių operatorių pagal patiriamas sąnaudas remiantis [Prieigos direktyvos] 13 straipsniu, jeigu operatorius siūlė taikyti tokius mokesčius per žlugusias derybas, vykusias siekiant įvykdyti [Prieigos direktyvos] 4 straipsnyje apibrėžtą įpareigojimą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

27 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį reikia aiškinti taip, kad valstybė narė gali numatyti, jog viešojo elektroninių ryšių tinklo operatorius turi užtikrinti, kad prieiga prie negeografinių numerių būtų užtikrinama visiems galutiniams jo tinklo šioje valstybėje paslaugų gavėjams, o ne tik galutiniams paslaugų gavėjams iš kitų valstybių narių.

28 Šis klausimas kyla dėl to, kad tuo metu, kai buvo priimtas UKE pirmininko sprendimas, minėtame 28 straipsnyje buvo numatyta tik valstybių narių pareiga užtikrinti, jog galutiniai paslaugų gavėjai iš kitų valstybių narių galėtų pasiekti negeografinius numerius savo teritorijoje, kur tai techniškai ir ekonomiškai įmanoma, išskyrus atvejus, kai asmuo, kuriam skambinama, dėl komercinių priežasčių yra apribojęs prieigą skambinantiesiems, esantiems tam tikrose geografinėse teritorijose, o minėtos direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/136, 28 straipsnio 1 dalies a punkte nuo šiol numatyta, kad „[v]alstybės narės užtikrina, kad atitinkamos nacionalinės institucijos <...> imtųsi visų būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad galutiniai paslaugų gavėjai galėtų užsisakyti ir naudotis paslaugomis skambinant [užsisakyti paslaugas ir naudotis jomis skambindami] negeografiniais numeriais [Sąjungoje]“.

29 Reikia išsiaiškinti, ar nacionalinės teisės nuostata, kaip antai Telekomunikacijų įstatymo 79 straipsnio 1 dalis, kurioje nustatyta platesnė pareiga nei numatytoji Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnyje, nepažeidžia šia direktyva siekiamų tikslų.

30 Pažymėtina, kad šios direktyvos 38 konstatuojamojoje dalyje bendrai nurodyta, jog galutinių paslaugų gavėjų prieiga prie visų numeracijos išteklių Sąjungoje, įskaitant negeografinius numerius, yra bendrajai rinkai gyvybingai svarbi prielaida.

31 Be to, iš Universaliųjų paslaugų direktyvos 1 straipsnio matyti, kad pagal Pagrindų direktyvą Universaliųjų paslaugų direktyva skirta elektroninių ryšių tinklams ir paslaugoms teikti galutiniams paslaugų gavėjams. Ja siekiama užtikrinti galimybę visoje Sąjungoje gauti kokybiškas viešąsias paslaugas veiksmingos konkurencijos ir laisvo pasirinkimo sąlygomis.

32 Dėl reguliavimo sistemos, kurios dalis yra Universaliųjų paslaugų direktyva, tikslų Teisingumo Teismas Sprendimo *Telekomunikacja Polska* (C-522/08, EU:C:2010:135) 29 punkte pažymėjo, kad, nors vykdydamos savo funkcijas NRI pagal Pagrindų direktyvos 8 straipsnio 4 dalies b punktą privalo rūpintis Sąjungos piliečių interesais, užtikrindamos aukšto lygio vartotojų apsaugą, Pagrindų ir Universaliųjų paslaugų direktyvose nenumatytas visiškas su vartotojų apsauga susijusių aspektų suderinimas.

33 Be to, prieigos prie negeografinių numerių užtikrinimas vienos valstybės narės paslaugų gavėjams, net ir vien nacionalinėje situacijoje, gali prisidėti prie vidaus rinkos sukūrimo, nes galutiniai paslaugų gavėjai, kurie yra kitos valstybės narės operatoriaus abonentai, naudojasi skambučio inicijavimo paslaugomis pirmosios valstybės narės operatoriaus tinkle būdami pastarojoje valstybėje dėl tarp šių operatorių sudarytos tarptinklinio ryšio sutarties.

34 Tai reiškia, kad pagal Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį, aiškinamą atsižvelgiant į jos tikslus, nedraudžiama nacionalinės teisės norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, kurioje numatyta pareiga užtikrinti prieigą prie negeografinių numerių nacionalinėje teritorijoje visiems galutiniams paslaugų gavėjams.

35 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį reikia aiškinti taip, kad valstybė narė gali numatyti, jog viešojo elektroninių ryšių tinklo operatorius turi užtikrinti, kad prieiga prie negeografinių numerių būtų užtikrinama visiems galutiniams jo tinklo šioje valstybėje paslaugų gavėjams, o ne tik galutiniams paslaugų gavėjams iš kitų valstybių narių.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

Dėl priimtinumo

36 *Polkomtel* teigia, kad trečiasis klausimas yra nepriimtinas, nes per derybas ji įmonei *Orange Polska* nepateikė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo minėtų pasiūlymų dėl nagrinėjamų skambučio inicijavimo paslaugų tarifų apskaičiavimo tvarkos. Taigi, trečiasis klausimas skirtas aplinkybėms, nesusijusioms su pagrindinės bylos aplinkybėmis.

37 Šiuo atžvilgiu primintina, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės išaiškinimo jo paties nurodytomis teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, už kurių nustatymą jis atsako ir kurių tikslumo Teisingumo Teismas neturi teisės tikrinti, taikoma reikšmingumo prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jei problema hipotetinė arba jei Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (Sprendimo *Maatschap T. van Oosterom en A. van Oosterom-Boelhouwer*, C-485/12, EU:C:2014:250, 31 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

38 Šios reikšmingumo prezumpcijos negali paneigti vien tai, kad viena iš pagrindinės bylos šalių ginčija tam tikrus faktus, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti ir nuo kurių priklauso to ginčo dalyko apibrėžimas (Sprendimo *Maatschap T. van Oosterom en A. van Oosterom-Boelhouwer*, C-485/12, EU:C:2014:250, 32 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

39 Nagrinėjamu atveju tai, ar *Polkomtel* pateikė pasiūlymų dėl nagrinėjamų jos ir *Orange Polska* skambučio inicijavimo paslaugų tarifų apskaičiavimo tvarkos, yra su faktinėmis aplinkybėmis susijęs klausimas, kurio Teisingumo Teismas neturi tikrinti.

40 Todėl trečiasis klausimas laikytinas priimtinu.

Dėl esmės

41 Antruoju ir trečiuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnio 3 dalį, siejamas su Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad pagal jas NRI leidžiama nagrinėjant dviejų operatorių ginčą vienam iš jų nustatyti įpareigojimą užtikrinti galutiniams paslaugų gavėjams prieigą prie paslaugų, teikiamų kito operatoriaus tinkle naudojant negeografinius numerius, ir remiantis Prieigos direktyvos 13 straipsniu nustatyti šios minėtų operatorių teikiamos prieigos paslaugų tarifų apskaičiavimo tvarką, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje.

42 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, remiantis Prieigos direktyvos 1 straipsnio 1 ir 2 dalimis, šioje direktyvoje, kuri priklauso Pagrindų direktyvoje nustatytai reguliavimo sistemai, derinami būdai, kuriais valstybės narės reguliuoja elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimą ir prieigą prie jų. Prieigos direktyvos tikslas – pagal vidaus rinkos principus nustatyti tinklų ir paslaugų teikėjų tarpusavio santykių reguliavimo sistemą, kuri skatintų tvarią konkurenciją, užtikrintų elektroninių ryšių paslaugų sąveiką ir teiktų vartotojams naudą. Šioje direktyvoje pirmiausia apibrėžiami NRI nustatyti tikslai, susiję su prieiga ir tinklų sujungimu.

43 Minėtos direktyvos 5 straipsnis skirtas NRI įgaliojimams ir pareigoms, susijusiems su prieiga ir sujungimu. Tos pačios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad NRI, siekdamos Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje išdėstytų tikslų, skatina ir atitinkamais atvejais užtikrina pagal šios direktyvos nuostatas pakankamą prieigą, sujungimą ir paslaugų sąveiką taip, kad būtų skatinamas veiklos efektyvumas, tvari konkurencija ir teikiama kuo didesnė nauda galutiniams paslaugų gavėjams.

44 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad iš Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje vartojamų formuluočių matyti, jog NRI keliama užduotis – užtikrinti tinkamą prieigą, sujungimą ir paslaugų sąveiką priemonėmis, kurios nėra išsamiai išvardytos (dėl šios direktyvos, iš dalies pakeistos 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB (OL L 337, p. 37), žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 36 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

45 Šiomis aplinkybėmis pagal Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktą ir atsižvelgdamos į priemones, kurių pagal šios direktyvos 8 straipsnį gali būti imtasi įmonių, turinčių didelę įtaką rinkoje, atžvilgiu, minėtos institucijos turi turėti galimybę nustatyti „įpareigojimus įmonėms, kurios kontroliuoja prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų, įskaitant pateisinamais atvejais įpareigojimą sujungti savo tinklus“, vien siekdamos užtikrinti ryšį tarp galutinių paslaugų gavėjų (dėl šios direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/140, žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 37 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

46 Prieigos direktyvos 5 straipsnio 4 dalyje paaiškinta, kad NRI, kai jos įsikiša suinteresuotųjų šalių prašymu siekdamos užtikrinti Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje numatytų tikslų laikymąsi, turi laikytis Prieigos direktyvos nuostatų ir visų pirma Pagrindų direktyvos 6, 7 ir 20 straipsniuose nustatytos tvarkos.

47 Be to, remiantis Pagrindų direktyvos 20 straipsnio 3 dalimi, vykdydamos šiame straipsnyje numatytas įmonių ginčų sprendimo procedūras, NRI priima sprendimus, kuriais siekiama Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje nustatytų tikslų; pastarojo straipsnio 3 dalies b punkte numatyta, kad NRI prisideda prie vidaus rinkos plėtros, be kita ko, skatindamos visos Europos paslaugų sąveiką ir ryšį tarp galutinių paslaugos gavėjų.

48 Taigi, šios Pagrindų direktyvos ir Prieigos direktyvos nuostatos leidžia NRI, sprendžiant operatorių ginčą, imtis priemonių, skirtų užtikrinti tinkamai prieigai, sujungimui ir paslaugų sąveikai, pavyzdžiui, priimti sprendimą, kuriuo operatoriui nustatomas įpareigojimas užtikrinti galutiniams paslaugų gavėjams prieigą prie kito operatoriaus tinkle teikiamų paslaugų naudojant negeografinius numerius.

49 Dėl to, ar tokiomis priemonėmis, kai jos patvirtinamos pagal Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį, gali būti nustatomi įpareigojimai dėl tarifų, pažymėtina, kad pagal Prieigos direktyvos 8 straipsnio 1 dalį valstybės narės turi užtikrinti, kad NRI turėtų įgaliojimus nustatyti šios direktyvos 9–13 straipsniuose nurodytus įpareigojimus ir, be kita ko, įpareigojimus dėl kainų kontrolės pagal minėtos direktyvos 13 straipsnį. Pagal tos pačios direktyvos 8 straipsnio 2 dalį, kai, atlikus rinkos analizę pagal Pagrindų direktyvos 16 straipsnį, nustatoma, kad operatorius turi didelę įtaką tam tikroje rinkoje, NRI skiria jam minėtus įpareigojimus (dėl Universaliųjų paslaugų direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/136, ir Pagrindų direktyvos ir Prieigos direktyvos, iš dalies pakeistų Direktyva 2009/140, žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 40 punktą).

50 Pagal Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalį nepažeisdamos tam tikrų nuostatų (tarp kurių yra Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnis), kuriose nustatyti įpareigojimai kitoms įmonėms nei tos, kurios pripažintos turinčiomis didelę įtaką rinkoje, NRI gali nustatyti, be kita ko, Prieigos direktyvos 13 straipsnyje nurodytus įpareigojimus dėl kainų kontrolės tik operatoriams, pripažintiems turinčiais didelę įtaką pagal tos pačios direktyvos 8 straipsnio 2 dalį (dėl Prieigos direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/140, ir Universaliųjų paslaugų direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/136, žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 41 punktą).

51 Todėl Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad, išskyrus tam tikras nuostatas ir būtent Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį, NRI negali tokių įpareigojimų dėl kainų kontrolės, kaip nurodytieji Prieigos direktyvos 13 straipsnyje, nustatyti operatoriams, kurie nebuvo pripažinti turinčiais didelę įtaką tam tikroje rinkoje. Taigi pagal Prieigos direktyvos 8 straipsnio 3 dalį nedraudžiama, taikant Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį, tokių įpareigojimų dėl kainų kontrolės, kaip nurodytieji Prieigos direktyvos 13 straipsnio 1 dalyje, nustatyti operatoriui, neturinčiam didelės įtakos atitinkamoje rinkoje, jei įvykdytos šio Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnio taikymo sąlygos (šiuo klausimu dėl Prieigos direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/140, ir Universaliųjų paslaugų direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/136, žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 42 punktą).

52 Tai reiškia, kad pagal Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsnį NRI gali nustatyti įpareigojimus dėl tarifų, panašius į nurodytuosius Prieigos direktyvos 13 straipsnio 1 dalyje, operatoriui, kuris neturi didelės įtakos rinkoje, bet kontroliuoja prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų, jei tokie įpareigojimai yra būtinos ir proporcingos priemonės siekiant užtikrinti, kad galutiniai paslaugų gavėjai galėtų naudotis paslaugomis skambindami negeografiniais numeriais Sąjungoje (dėl Prieigos direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/140, ir Universaliųjų paslaugų direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/136, žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 43 punktą).

53 Taigi, spręsdamos operatorių ginčą, NRI gali, be kita ko, nustatyti įpareigojimus dėl tarifų, kaip antai šių operatorių galutiniams paslaugų gavėjams teikiamos prieigos prie vieno iš šių operatorių tinkle naudojant negeografinius numerius teikiamų paslaugų tarifų apskaičiavimo tvarką, jeigu tokie įpareigojimai yra būtini ir proporcingi, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

54 Be to, reikia pažymėti, kad Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 ir 3 dalyse ir 8 straipsnio 4 dalyje numatytos sąlygos, kurias turi tenkinti NRI nustatyti įpareigojimai operatoriams, pagal šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnį teikiantiems elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas (dėl minėtos direktyvos, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/140, žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 45 punktą).

55 Prieigos direktyvos 5 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad, be kita ko, pagal šio straipsnio 1 dalį nustatyti įpareigojimai ir sąlygos turi būti objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir nediskriminaciniai; jie turi būti įgyvendinami Pagrindų direktyvos 6 ir 7 straipsniuose nustatyta tvarka (dėl Prieigos direktyvos ir Pagrindų direktyvos, iš dalies pakeistų Direktyva 2009/140, žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 46 punktą).

56 Remiantis Prieigos direktyvos 8 straipsnio 4 dalimi, pagal šį straipsnį nustatyti įpareigojimai turi būti pagrįsti nustatytos problemos pobūdžiu, turi būti proporcingi ir pateisinami, atsižvelgiant į Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje nustatytus tikslus, ir gali būti skirti tik įvykus Pagrindų direktyvos 6 ir 7 straipsniuose numatytoms konsultacijoms (dėl Prieigos direktyvos ir Pagrindų direktyvos, iš dalies pakeistų Direktyva 2009/140, žr. Sprendimo *KPN*, C-85/14, EU:C:2015:610, 47 punktą).

57 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad tokia priemonė, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, patvirtinta pagal Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnio 3 dalį, siejamas su Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsniu, siekiant vieno operatoriaus galutiniams paslaugų gavėjams užtikrinti prieigą prie kito operatoriaus tinkle teikiamų paslaugų naudojant negeografinius numerius, taip pat turi atitikti šio sprendimo 52, 55 ir 56 punktuose primintas sąlygas.

58 Kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiraujasi dėl operatorių ginčą nagrinėjančios NRI galimybės nustatyti tarifų apskaičiavimo tvarką remiantis skambučio užbaigimo tarifais, patvirtintais vienam iš jų atsižvelgiant į sąnaudas, pažymėtina, kad Prieigos direktyvos 13 straipsnyje tokia tvarka nereglamentuota. Todėl tokią tvarką NRI turi nustatyti užtikrindamos, kad ji atitiktų šios direktyvos 8 straipsnio 4 dalyje nurodytas sąlygas.

59 Kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgdamas į Chartijos 16 straipsnyje užtikrinamą laisvę užsiimti verslu, taip pat teiraujasi dėl NRI galimybės priimti tokį sprendimą, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje ir kuris pakeistų atitinkamų operatorių susitarimą, pažymėtina, kad 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojusi Chartija *ratione temporis* netaikoma situacijai pagrindinėje byloje, nes UKE pirmininko sprendimas buvo priimtas 2009 m. gegužės 6 d.

60 Tačiau pagal nusistovėjusią teismo praktiką laisvė užsiimti profesine veikla, kaip ir teisė į nuosavybę, yra vienas bendrųjų Sąjungos teisės principų. Vis dėlto šie principai nėra absoliutūs ir į juos turi būti atsižvelgiama pagal jų funkciją visuomenėje. Todėl teisei laisvai verstis profesine veikla, kaip ir naudojimuisi nuosavybės teise, gali būti nustatyti apribojimai, jeigu jie faktiškai atitinka Sąjungos siekiamus bendrojo intereso tikslus ir siekiamo tikslo atžvilgiu nėra neproporcingas ir neleistinas kišimasis, pažeidžiantis pačią taip garantuojamų teisių esmę (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Di Lenardo ir Dilexport*, C-37/02 ir C-38/02, EU:C:2004:443, 82 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

61 Neginčijama, kad 2009 m. gegužės 6 d. UKE pirmininko sprendimas priimtas remiantis nacionaliniu įstatymu, kuriuo buvo perkeltos, be kita ko, Universaliųjų paslaugų direktyva ir Prieigos direktyva, ir atitinka Sąjungos pripažįstamą bendrojo intereso tikslą – Sąjungos galutinių paslaugų gavėjų prieigą prie paslaugų naudojant negeografinius numerius. Todėl tuo sprendimu nepažeidžiama laisvė užsiimti verslu, jeigu, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 55 ir 56 punktuose, sprendžiant atitinkamų operatorių ginčą nustatyti įpareigojimai buvo būtini ir proporcingi, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

62 Atsižvelgiant į visus pateiktus svarstymus, į antrąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti taip: Prieigos direktyvos 5 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnio 3 dalį, siejamas su Universaliųjų paslaugų direktyvos 28 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad pagal jas NRI leidžiama nagrinėjant dviejų operatorių ginčą vienam iš jų nustatyti įpareigojimą užtikrinti galutiniams paslaugų gavėjams prieigą prie paslaugų, teikiamų kito operatoriaus tinkle naudojant negeografinius numerius, ir remiantis Prieigos direktyvos 13 straipsniu nustatyti šios minėtų operatorių teikiamos prieigos paslaugų tarifų apskaičiavimo tvarką, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, jeigu šie įpareigojimai yra objektyvūs, skaidrūs, proporcingi, nediskriminaciniai, pagrįsti nustatytos problemos pobūdžiu ir pateisinami, atsižvelgiant į Pagrindų direktyvos 8 straipsnyje nustatytus tikslus, ir jeigu atitinkamais atvejais buvo laikytasi pastarosios direktyvos 6 ir 7 straipsniuose numatytos tvarkos, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

63 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva), 28 straipsnį reikia aiškinti taip, kad valstybė narė gali numatyti, jog viešojo elektroninių ryšių tinklo operatorius turi užtikrinti, kad prieiga prie negeografinių numerių būtų užtikrinama visiems galutiniams jo tinklo šioje valstybėje paslaugų gavėjams, o ne tik galutiniams paslaugų gavėjams iš kitų valstybių narių.**

2. **2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) 5 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnio 3 dalį, siejamas su Direktyvos 2002/22 28 straipsniu, reikia**

aiškinti taip, kad pagal jas nacionalinei reguliavimo institucijai leidžiama nagrinėjant dviejų operatorių ginčą vienam iš jų nustatyti įpareigojimą užtikrinti galutiniams paslaugų gavėjams prieigą prie paslaugų, teikiamų kito operatoriaus tinkle naudojant negeografinius numerius, ir remiantis Direktyvos 2002/19 13 straipsniu nustatyti šios minėtų operatorių teikiamos prieigos paslaugų tarifų apskaičiavimo tvarką, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, jeigu šie įpareigojimai yra objektyvūs, skaidrūs, proporcingi, nediskriminaciniai, pagrįsti nustatytos problemos pobūdžiu ir pateisinami, atsižvelgiant į 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) 8 straipsnyje nustatytus tikslus, ir jeigu atitinkamais atvejais buvo laikytasi pastarosios direktyvos 6 ir 7 straipsniuose numatytos tvarkos, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

Parašai.